GEORGE RAYMOND RICHARD MARTIN

CESTA KŘÍŽE A DRAKA
(The Way of Cross and Dragon)

„Kacířství," oznámil mi. Slaná voda v jeho bazénu lehce zašplouchala.

„Další?" zeptal jsem se znuděně. „Kolik jich je v našich časech."

Můj velitel nebyl mým komentářem nadšen. Pomalu změnil polohu v bazénu, až se po jeho hladině rozeběhly vlnky. Trochu vody se přelilo přes okraj a šplíchlo na kachlíkovou podlahu audienčního sálu. Znovu jsem měl promáčené boty. Přijal jsem to filosoficky. Obul jsem si ty nejhorší, protože už jsem dobře věděl, že mokrá obuv náleží k nevyhnutelným následkům audience u Torgathona, Devátého Klariis Tun, vůdce národa ka-Thanů, a také arcibiskupa z Vessu, nejsvatějšího otce Čtyř Slibů, Velkého Inkvizitora řádu Rytířů Ježíše Krista a Rádce Jeho Svátosti, papeže Daryna XXI. z Nového Říma.

„Jakkoli je kacířství tolik, kolik je hvězd na nebi, každé jest stejně nebezpečné, Otče," řekl arcibiskup důstojně. „Naší svatou povinností, jako Rytířů Krista, jest všechna zničit. Musím rovněž dodat, že to nové kacířství je obzvláště pobuřující."

„Ano, můj veliteli," odpověděl jsem. „Nezamýšlel jsem to zlehčovat. Prosím o odpuštění. Mise na Finneganu, byla velmi vyčerpávající. Doufal jsem, že mi udělíte volno. Potřebuji odpočinek, čas na meditace a obnovení sil."

„Odpočinek?" arcibiskup se znovu pohnul v bazénu, neznatelně přesouvaje mohutné tělo, to ale stačilo k tomu, aby na podlahu vyšplouchla nová dávka vody. Jeho černé bezřasé oči zamrkaly.

„Ne, Otče, obávám se, že je to vyloučeno. Tvá zkušenost a vědomosti jsou v této nové misi nezbytné." Basový tón jeho hlasu zeslábl. „Neměl jsem ještě čas, abych si prohlédl tvou zprávu z Finneganu. Jak se vám dařilo?"

„Zle," prohlásil jsem, „i když nakonec snad získáme převahu. Církev je ve Finneganu silná. Poté co byly odmítnuty naše pokusy o rekoncilizaci, vsunul jsem několik standardů do správných rukou, a díky tomu jsme mohli zavřít kacířské noviny a rozhlasovou stanici. Naši přátelé rovněž dohlédli na to, aby soudní řízení vyvolané kacíři vyšlo naprázdno."

„To vůbec není zlé," prohlásil arcibiskup. „Dosáhli jste značného vítězství ve jménu Pána."

„Došlo k nepokojům, můj pane," řekl jsem. „Zahynulo více než sto kacířů a asi tucet našich lidí. Bojím se, že než věc ukončíme, bude aktů násilí ještě více. Naši kněží jsou atakováni, jakmile se odváží ukázat se ve městě, v němž kacířství zapustilo kořeny. Vůdcové riskují své životy, jestliže toto město opustí. Doufám, že se vyhneme nenávisti a prolévání krve."

„Chvályhodná naděje, ale málo pravděpodobná," poznamenal arcibiskup Torgathon. Znovu na mne zamrkal, a já si připomněl, že u představitelů jeho rasy je mrkání známkou netrpělivosti. „Někdy musí být prolita krev mučedníků stejně tak jako kacířů. Co záleží na tom, že byl obětován život, jestliže duše byla spasena?"

„Samozřejmě," přisvědčil jsem. Přes svou netrpělivost byl Torgathon připraven mě poučovat více než následující hodinu, pokud bych mu k tomu dal příležitost. Tato perspektiva mne naplňovala hrůzou. Audienční sál nebyl vyprojektován s tím, aby při tom bylo pamatováno na lidské pohodlí, a proto jsem tu nechtěl zůstávat déle, než bylo nezbytně nutné. Po stěnách stékala voda a obrůstala je plíseň, vzduch byl horký, vlhký a plný zápachu žluklého másla, charakteristického pro ka-Thany. Kněžský límeček se mi zařezával do šíje, pod sutanou jsem se potil, nohy jsem měl úplně promáčené a žaludek se mi zvedal až do krku.

Obrátil jsem rozmluvu zpět k probíraným věcem.

„Říkal jsi, můj pane a veliteli, že to nové kacířství je výjimečně pobuřující?“

„Ovšem,“ potvrdil.

„Kde vzniklo?“

„Na Arionu, planetě vzdálené tři týdny cesty od Vessu. Zcela humanoidní svět. Nerozumím tomu, proč vy lidé těm vlivům tak lehce podléháte. Když ka-Thané jednou věří, nikdy svou víru neztrácejí.“

„Vím,“ přitakal jsem zdvořile. Nezdůrazňoval jsem, že množství věřících ka-Thanů bylo mizivé. Ka-Thanové byli povolným, těžkopádným národem a jen nemnoho z mnohamilionové populace projevovalo zájem o jinou víru, než je jejich vlastní prastaré náboženství. Torgathon, Devátý Klariis Tun, byl anomálií. Patřil k prvním obráceným. Jsou to už téměř dvě století, kdy papež Vidal L. vyhlásil, že nehumanoidální stvoření mohou taktéž vstupovat do stavu duchovního. Vezmeme-li v úvahu délku Torgathonova života a železnou nezlomnost jeho přesvědčení, nebylo proč se divit, že se dostal tak vysoko, i když se k Církvi připojil jen necelý tisíc představitelů jeho rasy, řídící se jeho příkladem. Torgathon měl před sebou ještě nejméně sto let života. Zcela jistě se někdy stane Torgathonem, kardinálem Tun, pokud se mu podaří zadusit dostatečné množství kacířství. Takové to jsou časy.

„Na Arionu mnoho vlivu nemáme,“ řekl arcibiskup. Jeho ramena, čtyři těžké válce skvrnitého šedozeleného masa, se pohnula bouříce vodu v bazénu, a špinavé bílé řasy obklopující dýchací otvor se třásly při každém slově.

„Několik kněží, několik kostelů, hromádku věrných, ale žádnou spolehlivou sílu. Kacíři nás už teď na této planetě co do počtu převyšují. Spoléhám na tvou inteligenci a zkušenosti. Proměň tuto pohromu v šanci na vítězství. To kacířství je tak očividné, že pro tebe bude lehké je zničit. Možná, že někteří ze zbloudilých se navrátí na cestu pravdy.“

„Nepochybně,“ odpověděl jsem. „A jaká je podstata toho kacířství? Co budu muset vyvrátit?“ Ve skutečnosti mi to ale bylo jedno, což bohužel svědčilo o mé vlastní zesláblé víře. Měl jsem co do činění s příliš mnoha kacíři. Všechny jejich argumenty a pochybnosti se rozeznívaly ozvěnou v mé hlavě a vracely se v mučivých snech. Jakým zázrakem bych si mohl být jist svou vírou? Vždyť sám edikt, který umožnil Torgathonovi vstoupení do stavu duchovního, přiměl půl tuctu světů k odmítnutí biskupa z Nového Říma, a i ti, kteří zůstali loajální, by docela určitě pozorovali výjimečné pobuřující kacířství v tomto ohromném, nahém (kromě mokrého límečku) těle, které se vznášelo ve vodě přede mnou a drželo autoritu církve ve čtyřech velkých ploutvovitých dlaních. Křesťanství je nejmocnější náboženství lidstva, ale to mnoho neznamená. Nekřesťané nás svým počtem pětinásobně převyšují, a kromě toho existuje více než sedm set nejrůznějších křesťanských sekt a některé jsou stejně silné jako Jediná Skutečná Mezihvězdná Katolická Církev Země a Tisíce Světů. Dokonce Daryl XXI., ač tak mocný, je pouze jedním ze sedmi, kteří si přiznávají titul papeže. Má víra byla kdysi silná, ale příliš dlouho jsou přebýval mezi kacíři a nevěřícími, a teď jsem neuměl od sebe zahnat pochybnosti dokonce ani modlitbami. Proto mne neopanovala hrůza – pocítil jsem náhle intelektuální zájem – poté, když mi arcibiskup objasnil podstatu kacířství na Arionu.

„Prohlásili za svatého,“ řekl, „Jidáše Iškariotského.“

Jako Rytíř Inkvizitor vysoké hodnosti jsem velel vlastnímu korábu, kterému jsem já sám dal jméno „*Pravda Kristova*“. Dříve, než mi byla loď přidělena, jmenovala se „*Svatý Tomáš*“. Soudil jsem však, že svatý, známý svými notorickými pochybnostmi, není odpovídajícím patronem pro loď určenou k potírání kacířství. Na palubě „*Pravdy*“ jsem neměl žádné povinnosti, její posádku tvořilo šest bratrů a sester z Řádu svatého Kryštofa Cestovatele. Kapitánem byla mladá žena, kterou jsem naverboval z obchodní lodě.

Mohl jsem tedy celé tři týdny cesty z Vessu na Arion věnovat seznámení s kacířskou biblí, jejíž exemplář jsem získal od administrativního zástupce arcibiskupa. Byla to tlustá,

těžká, pěkná kniha, svázaná v černé kůži, se zlacenými okraji listů, obsahující mnoho krásných barevných ilustrací, provedených holografickou technikou. Znamenitá práce – nejspíše dílo nějakého milovníka zcela zapomenutého umění tisku. Originály obrazů, jejichž reprodukce byly umístěny v knize, se nacházely zřejmě v Domě svatého Jidáše na Arionu – byly překrásné, ačkoliv v podstatě rouhačské. Z uměleckého hlediska se vyrovnaly Tammerwenům a Ro-Hallidayům, kteří zdobí velkou katedrálu sv. Jana v Novém Římě.

Uvnitř jsem nalezl imprimatur oznamující, že knížka byla schválena Lukyanem Judassonem, Prvním Apoštolem Zákona sv. Jidáše Iškariotského.

Jmenovala se: „*Cesta kříže a draka*“.

Přečetl jsem ji během doby, kdy „*Pravda Kristova*“ plula mezi hvězdami. Zpočátku jsem si dělal poznámky, abych lépe porozuměl kacířství, se kterým mám válčit. Později mne ta divoká, groteskní, pokroucená historie prostě pohltila. Slova textu planula vášní, silou a poezií.

Zde jsem se tedy poprvé setkal s překvapující postavou svatého Jidáše Iškariotského, ambiciózní, komplikovanou a plnou rozporů, jedním slovem s neobyčejným člověkem.

Byl synem prostitutky a přišel na svět v legendárním starobylém městě-státu Babylónu stejného dne, kdy se v Betlémě narodil Spasitel. Dětství prožil na ulici a ve stokách, kupče v případě nutnosti s vlastním tělem a zabývaje se kuplířstvím, když trochu povyrostl. Jako mladík začal experimentovat s černou magií, a dříve než dovršil dvacátý rok života, stal se zručným nekromantem. Právě tehdy získal slávu jako Jidáš – Krotitel draků, první a jediný člověk, který donutil k poslušnosti nejstrašnější z božích stvoření: velké, okřídlené, ohnivé ještěry ze Staré Země. V knížce se nacházela nádherná ilustrace zobrazující Jidáše v ohromné, vlhkostí přetékající jeskyni, jak s ohněm v očích a planoucím bičem v ruce krotí zelenozlatého draka. Pod paží třímá vrbový koš s pootevřeným víkem, z něhož vykukují maličké šupinaté hlavičky tří dráčat, a čtvrté dračí mládě se plazí po jeho rukávě. To byla první kapitola jeho života.

Ve druhé se stal Jidášem Dobyvatelem, Jidášem Králem draků, Jidášem z Babylónu, Velkým Uzurpátorem. Osedlaje největšího ze svých draků, se železnou korunou na hlavě a mečem v dlani, učinil Babylón hlavním městem největšího impéria v historii Staré Země, mocnářství táhnoucího se od Španělska po Indii. Zasedal na dračím trůnu ve Visutých zahradách, které rozkázal vybudovat, a z výšky tohoto trůnu soudil Ježíše z Nazaretu, proroka a buřiče, který spoutaný a zkrvavený stanul před jeho tváří. Jidáš nebyl trpělivý člověk, a proto, dříve než s Ním skončil, vypustil Kristovi ještě mnoho krve. Když Ježíš nechtěl odpovídat na jeho otázky, vyhodil Ho Jidáš pohrdlivě na ulici. Předtím však rozkázal strážcům, aby uťali Kristovi nohy. „Léčiteli,“ řekl, „vyléč se sám.“

Potom přišla lítost, noční zjevení a Jidáš Iškariotský zahodil korunu, bohatství i černou magii, aby mohl jít za člověkem, kterého zmrzačil. Vysmíván a pohrdán těmi, které dříve tyranizoval, stal se Jidáš Nohama Páně a více než rok nosil Ježíše na ramenou do nejvzdálenějších zákoutí království, kterému kdysi vládl. Když se konečně Ježíš vyléčil, stanul Jidáš po Jeho boku a od té doby byl jeho důvěrným rádcem a přítelem, prvním z Dvanácti. Nakonec Ježíš obdařil Jidáše znalostí jazyků, povolal nazpět a posvětil draky odeslané Jidášem, načež svého učně vyslal na osamělou misi za oceán, „aby hlásal mé Slovo všude tam, kam sám nemohu jít.“

Nadešel den, kdy slunce v poledne pohaslo a země se zachvěla, a Jidáš obrátil své draky a na těžkopádných dračích křídlech letěl nazpět nad rozbouřeným mořem. Ale když se dostal do města Jeruzaléma, nalezl Krista mrtvého na kříži.

Tehdy se jeho víra otřásla a po následující tři dny padal Velký Jidášův Hněv jako bouře na starobylý svět. Jeho draci srovnali se zemí svatyně v Jeruzalémě, hnali lidi z města a otřásli dokonce i mocnými centry vlády v Římě i v Babylóně. A když Jidáš našel ostatní z Dvanácti, vyslechl je a dozvěděl se, že ten, který se jmenoval Šimon – zvaný Petr, třikrát

zavrhl Pána. Tehdy Petra zardousil vlastníma rukama a hodil jeho tělo svým drakům, aby ho sežrali. Potom rozeslal draky do všech stran světa a kázal jim vzněcovat požáry, aby všude plály pohřební hranice za Ježíše z Nazaretu.

Třetího dne vstal Ježíš z mrtvých a Jidáš zaplakal, ale jeho slzy nemohly odvrátit Kristův hněv, protože ve svém hněvu zapřel Jidáš učení Krista.

I vyzval Ježíš draky k návratu a draci se vrátili a všude pohasly ohně požárů. A pak vydobyl Ježíš Petra z dračích břichů, vzkřísil ho a dal mu vládu nad církví.

Potom draci vymřeli a vymřeli rovněž všichni draci na světě, protože tvořili živý symbol moci a moudrosti Jidáše Iškariotského, který těžce zhřešil. A On pak odebral Jidášovi znalost jazyků a moc uzdravování, kterou ho dříve obdařil, a dokonce i jeho zrak, protože Jidáš postupoval jako zaslepený člověk. (V tomto místě byla pěkná ilustrace představující slepého Jidáše, plačícího nad těly svých draků.) A On řekl Jidášovi, že po dlouhá staletí bude znám jako zrádce, lidé budou jeho jméno proklínat a vše, co vykonal, zůstane zapomenuto.

Ale protože Jidáš tolik miloval Krista, získal od něho dar prodlouženého života, aby mohl věčně putovat a přemýšlet o svých hříších, nakonec získat odpuštění a teprve pak zemřít.

A tak začala poslední kapitola života Jidáše Iškariotského, ovšem byl to velmi dlouhý díl. Jidáš, dříve Král draků, dříve přítel Krista, byl teď pouze slepým tulákem, vyhnancem zbaveným přátel, putujícím po celém světe, stále žil, i když města, lidé i spory dávno umřely. A Petr, první papež a jeho odvěký nepřítel, rozhlásil všude lež, že Jidáš prodal Krista za třicet stříbrných, až nakonec nemohl Jidáš užívat ani svého skutečného jména. Na nějaký čas si vzal jméno Věčně putujícího Žida a později mnoho jiných. Žil více než tisíc let, stal se kazatelem, uzdravovatelem a ochráncem zvířat, byl stíhán a pronásledován, když církev založená Petrem upadla do pýchy a zkázy. Avšak Jidáš měl mnoho času a nakonec nalezl klid a moudrost. Tehdy nadešla odedávna hledaná smrt. V hodině smrti k němu sestoupil Ježíš a odpustil mu a Jidáš se znovu rozplakal. A dříve než umřel, slíbil mu Ježíš, že nečetní vybraní jedinci si zapamatují, kým Jidáš byl a budou tuto novinu rozhlašovat během věků, až Petrova lež zůstane zničena a zapomenuta.

Takový byl život Sv. Jidáše Iškariotského, vyprávěný v „*Cestě kříže a draka*“. Byla v ní rovněž jeho učení a apokryfické knihy, které údajně napsal.

Když jsem knihu přečetl, půjčil jsem ji Arle-k-Bau, kapitánovi „*Pravdy Kristovy*“. Arla byla hubená, skrz naskrz praktická žena a její víra nebyla příliš žhavá, ale cenil jsem si jejího mínění. Zbytek mé posádky, dobří bratři a sestry v řádu sv. Kryštofa, by pouze slepě opakovali svatou arcibiskupovu hrůzu.

„Zajímavé,“ řekla Arla vracejíc mi knížku.

Zachichotal jsem se. „A to je všechno?“

Arla pokrčila rameny. „Je to pěkný příběh. Čte se lépe než tvá Bible, Damiene, a je dramatičtější.“

„Souhlasím,“ přiznal jsem. „Ale je to absurdní. Nepravděpodobná směsice doktrín, apokryfů, mýtů a pověr. Ovšem, je to zajímavé, to určitě. Nápadité, dokonce smělé. Ale směšné, nemyslíš? Kdo uvěří v draky? V beznohého Krista? V Petra sežraného čtyřmi potvorami a pak navráceného k životu?“

Arla se ironicky usmála. „Není to větší nesmysl než proměna vody ve víno, Kristus chodící po vodě, nebo člověk žijící v rybím břiše.“ Arla-k-Bau mě ráda dopalovala. Když jsem za kapitána vybral nevěřící osobu, vznikl skandál, ale Arla znala dokonale svou práci a její jízlivosti mne udržovaly ve formě. Arla měla bystrý rozum, čehož jsem si cenil více než slepé poslušnosti. Možná, že v tom spočíval můj hřích.

„Je v tom rozdíl,“ prohlásil jsem.

„Ano?“ vyprskla. Její oči dokázaly proniknout pod mou masku. „Ach, Damiene, přiznej si, že se ti ta kniha zalíbila.“

Odkašlal jsem si. „Ovšem, zaujala mne," odpověděl jsem. Musel jsem se obhájit. „Víš, s čím se obvykle setkávám. Hanebné drobné odchylky od doktríny, nesrozumitelné teologické bláboly, nabubřelé a zbavené smyslu, nestydaté politické manévry směřující k vynesení nějakého ambiciózního planetárního biskupa na místo papeže nebo usmlouvání nějakého ústupku od Vessu či Nového Říma. Je to válka bez konce, ale všechny ty potyčky jsou nudné a deprimující. Vyčerpávají mě duchovně, fyzicky i emocionálně. Po každé bitvě jsem vypumpovaný a mám pocit viny." Ťukl jsem do kožené vazby knihy. „Tohle je něco jiného. Kacířství musí být samozřejmě zadušeno, ale přiznám se, že bych se velmi chtěl setkat s oním Lukyanem Judassonem."

„Reprodukce jsou také překrásné," všimla si Arla obracejíc stránky „*Cesty kříže a draka*" a zastavila se, aby si prohlédla obzvláště poutavou ilustraci – Jidáš plačící nad draky, pomyslil jsem si. Usmál jsem se vida, že v ní tato scéna také vyvolala velký dojem. Potom jsem se zamračil.

Bylo to poprvé, co jsem vytušil nadcházející problémy.

Proto tedy „*Pravda Kristova*" přistála v porcelánovém městě Ammadonu na planetě Arion, kde měl řád sv. Jidáše Iškariotského své sídlo.

Arion byla příjemná, dobrá planeta, obývaná po tři staletí. Populace dosahovala devíti, miliónů, Ammadon, jediné skutečné město, měl okolo dvou miliónů obyvatel. Technologie byla na středně vysoké úrovni, především importovaná. Arion neoplýval průmyslem a nebyl rozvinutým světem, možná jen z uměleckého hlediska. Umění, kvetoucí a živé, tu mělo velký význam. Hlavní společenskou zásadou byla svoboda vyznání, ale Arion nebyl religiózní planetou a většinu populace tvořili přesvědčení ateisté. Nejpopulárnějším náboženstvím byl estetismus, který však mohl být stěží uznán za náboženství. Byli zde také Taoisté, Erikanerové, Praví Křesťané, Děti Proroka a několik menších sekt.

A nakonec se zde nacházelo devět kostelů Jediné Pravé Mezihvězdné Katolické Víry. Dříve jich bylo dvanáct. Tři zbylé byly přeměněny na příbytky nejrychleji se rozvíjejícího náboženství Arionu, řádu sv. Jidáše Iškariotského, který kromě nich vlastnil tucet vlastních, nově vybudovaných kostelů.

Biskup na Arionu, muž s přísným vzhledem, tmavou kůží a černými vlasy, nebyl nikterak nadšen, že mě vidí. „Damien Har Veris!" vykřikl poněkud udiveně, když jsem se objevil v jeho rezidenci. „Samozřejmě jsme o tobě slyšeli, ale nikdy jsem si nemyslel, že se setkáme nebo že budeš mým hostem. Je nás tady málo."

„A stále méně," přerušil jsem ho: „Jeho velebnost arcibiskup Torgathon se touto záležitostí znepokojuje. Ty se tím však zjevně příliš nezabýváš, excelence, když jsi neuznal za nutné podat o činnosti sekty Jidášových služebníků zprávu."

Chvíli se zdál být touto výtkou uražen, ale rychle svůj hněv polkl. Vždyť i biskupové mají důvody obávat se Rytířů inkvizice. „Trápí nás to, přirozeně," odpověděl. „Děláme vše, co je v naší moci, abychom toto kacířství zničili. Jestliže nám chceš pomoci radou, s radostí tě vyslechnu."

„Jsem Inkvizitorem bojujícího řádu Rytířů Ježíše Krista," prohlásil jsem bez obalu. „Já rady neuděluji, excelence. Já vykonávám úkoly. Pro ty jsem byl na Arion vyslán a ty také budu provádět. A nyní mi řekni, co víš o tomto kacířství a o prvním apoštolu, Lukyanu Judassonovi."

„Samozřejmě, otče Damiene," souhlasil biskup. Dal znamení sluhovi, aby nám přinesl tác s vínem a sýrem, načež začal vyprávět krátkou, i když dramatickou historii Jidášova kultu. Poslouchal jsem a přitom jsem si leštil nehty o výložky své sutany, dokud se černý lak neblýskal plným leskem, a přerušoval jsem ho čas od času otázkou. Než se vyprávění dostalo do poloviny, byl jsem už rozhodnut, že Lukyana navštívím. Vypadalo to jako nejlepší postup. A kromě toho jsem ho velmi chtěl poznat.

Všiml jsem si, že na Arionu je důležitý vzhled, a proto jsem si umínil udělat na Lukyana dojem svým postavením stejně jako svým ustrojením. Obul jsem si své nejlepší boty, černé, lesklé, ručně šité z římské kůže, které nikdy neviděly vnitřek Togarthonova audienčního sálu, a dále černou sutanu s přísným střihem, s výložkami v barvě tmavého burgundského a tuhým límečkem. Na krk jsem si zavěsil nádherný krucifix z čistého zlata, ke kterému patřila zlatá spona ve tvaru meče – symbolu inkvizice – spínající límeček. Bratr Denis mi pečlivě nalakoval nehty lakem černým jako eben, podčernil mi oči a napudroval tvář na bílo. Když jsem se podíval do zrcadla, sám jsem se vystrašil. Usmál jsem se, avšak jen letmo. Kazilo to výsledný efekt.

Pak jsem odešel do Domu sv. Jidáše Iškariotského. Ulice Ammadonu byly široké, úhledné a zlatavé, lemované nachovými stromy zvanými větrošepty; zdálo se, že jejich dlouhé spadající větvičky skutečně šeptají v lahodných poryvech vánku nějaká tajemství. Spolu se mnou šla sestra Judita. Je to drobná žena, která vypadá slabě i v kapuci a kutně řádu sv. Kryštofa. Má milou dětskou tvář a veliké oči s nevinným pohledem. Přesvědčil jsem se, že je užitečná. Již čtyřikrát zabila ty, kteří mě chtěli zavraždit.

Dům byl nedávno dostavěný. Byl okázalý a neuspořádaný, stál uprostřed zahrad, obklopený malými jiskřivými kvítky a mořem zlatisté trávy, zahrady byly obehnány vysokou zdí. Její vnitřní stranu a stěny budovy pokrývaly fresky. Rozpoznal jsem několik scén z *Cesty kříže a draka* a zastavil jsem se na chvíli, abych je mohl obdivovat, dříve než jsem vkročil hlavní bránou. Nikdo se nás nepokoušel zastavit. Nebyly tam žádné stráže, dokonce ani vrátný. Za zdmi se muži a ženy zvolna procházeli mezi květy nebo seděli na lavičkách pod větvemi stříbrných stromů a větrošeptů.

Sestra Judita a já jsme zaváhali, ale pak jsme prostě vešli do Domu.

Vstoupili jsme sotva na schody, když se zevnitř budovy vynořil muž a vyčkávavě se zastavil ve dveřích. Byl tlustý, měl světlé vlasy a kudrnatou bradu lemující ústa, rozevřená do lenivého úsměvu, a byl oblečen do tenkého šatu, spadajícího až k nohám obutým do sandálů. Na šatech měl namalovány draky, zdvihající postavu člověka s křížem v rukou.

Když jsem došel k vrcholu schodů, muž se přede mnou uklonil. „Otec Damien Har Veris z řádu Rytířů inkvizice," řekl a jeho úsměv se rozšířil. „Zdravím tě ve jménu Ježíše a ve jménu svatého Jidáše. Jsem Lukyan."

Zaznamenal jsem si do paměti, že je třeba zjistit, kdo z biskupova okolí dodává Jidášovu kultu informace, ale navenek jsem nic nedal najevo. Jsem Rytířem inkvizice už velmi, velmi dlouho. „Otče Lukyane Mo," řekl jsem chápaje se jeho dlaně. „Chci ti položit několik otázek." Neusmál jsem se.

„Och ano. Očekával jsem to," oznámil mi.

Lukyanův kabinet byl velký, ale spoře zařízený. Kacíři často oplývají prostotou, která začíná chybět představitelům pravé Církve. Měl však jednu výjimku. Stěně za úřednickým stolem dominoval obraz, který mě již nadchnul: Slepý Jidáš plačící nad svými draky.

Lukyan těžce usedl a gestem mi nabídl druhé křeslo. Sestra Judita zůstala v předpokoji. „Zůstanu stát, otče Lukyane," odpověděl jsem, věda, že mi to dává převahu.

„Jsem jen Lukyan," řekl. „Nebo Luke, jestli chceš. Příliš si zde na tituly nepotrpíme."

„Jsi otec Lukyan Mo, narozený na Arionu, vychovaný v semináři na Cathaday, dříve kněz Jediné Pravdivé Mezihvězdné Katolické Církve Země a Tisíce světů," prohlásil jsem. „Obracím se na tebe tak, jak to vyžaduje tvé postavení. Očekávám od tebe totéž. Je to jasné?"

„Ach, ano," řekl upřímně.

„Byl jsem zplnomocněn, abych ti odebral právo k udělování svátostí, odsoudil tě k vyhnanství a exkomunikoval tě z důvodu kacířství, které jsi spáchal. Na některých planetách bych tě dokonce mohl odsoudit na smrt."

„Ale ne na Arionu," podotkl rychle Lukyan. „Tady jsme velmi tolerantní. Kromě toho je nás více." Usmál se. „Pokud jde o to ostatní, dobrá, stejně už mnoho let neuděluji svátosti. Teď jsem prvním apoštolem. Jsem učitelem a myslitelem. Ukazuji jinou cestu těm, kteří hledají pomoc ve víře. Můžeš mě exkomunikovat, otče Damiene, jestliže tě to učiní šťastným. Konečně, všichni hledáme štěstí."

„Opustil jsi tedy svou víru, otče Lukyane," řekl jsem. Na stůl jsem položil svůj výtisk *Cesty kříže a draka*. „Vidím, že sis nalezl novou." Teď jsem se usmál, ale můj úsměv byl ledový, plný hrozby a posměchu. „Nejsměšnější víra, s jakou jsem se setkal. Předpokládám, že mi teď řekneš, že jsi rozmlouval s Bohem a ten ti svěřil toto nové zjevení, abys mohl očistit dobré jméno svatého Jidáše?"

Nyní se Lukyan zasmál od ucha k uchu. Vzal knihu a podíval se na mne. „Och, ne," řekl. „Ne, to všechno jsem vytvořil já."

To mě zarazilo. „Cože?"

„To všechno jsem vytvořil já," zopakoval. Něžně vážil knihu v ruce. „Čerpal jsem samozřejmě z mnoha pramenů, zvláště z Bible, ale myslím, že *Kříž a drak* je většinou mé dílo. Je to docela dobré, co říkáš? Samozřejmě jsem tu knihu nemohl podepsat vlastním jménem, ačkoliv jsem na ni pyšný, ale umístil jsem v ní svůj imprimatur. Všiml sis toho? Nic víc jsem se neodvážil."

Na chvíli mi došla slova. Potom jsem se zamračil. „Zaskočil jsi mě," přiznal jsem. „Čekal jsem nějakého vynalézavého šílence, nějakého nešťastného, obalamuceného hlupáka, věřícího tomu, že skutečně rozmlouval s Bohem. Měl jsem už co činit s takovými fanatiky. Namísto toho jsem nalezl veselého cynika, který vymyslel nové náboženství pro svůj vlastní prospěch. To mám raději ty fanatiky. Nezasluhuješ si dokonce ani pohrdání, otče Lukyane. Budeš se smažit v pekle na věčnost."

„Pochybuji," odpověděl Lukyan, „špatně jsi mne totiž ocenil, otče Damiene. Nejsem cynik a nemám z mého milého sv. Jidáše žádný prospěch. Po pravdě řečeno, vedl jsem lepší život jako kněz tvé církve. Dělám to proto, že je to mé poslání."

Usedl jsem. „Udivuješ mě," řekl jsem. „Vysvětli mi to."

„Nyní ti skutečně řeknu pravdu," prohlásil. Řekl to divným způsobem, téměř jako by zpíval. „Jsem lhář," dodal.

„Chceš mě poplést dětinskými paradoxy," odsekl jsem.

„Ne, ne," usmál se. „Jsem *Lhář*. S velkým L. Je to organizace, otče Damiene. Můžeš ji rovněž nazývat religií. Velkou a mocnou vírou. A já jsem její drobná částečka."

„Neznám takovou církev," prohlásil jsem.

„Och ne, nemůžeš ji znát. Je to tajemství. Z nutnosti. Chápeš to, že? Lidé nejsou rádi klamáni."

„Ani já nejsem rád oklamáván," řekl jsem.

Lukyan se zatvářil uraženě. „Řekl jsem ti přece, že uslyšíš pravdu, nebo ne? Když to řekne Lhář, můžeš mu věřit. Jak jinak bychom si mohli důvěřovat?"

„Je vás mnoho takových?" zeptal jsem se. Začínal jsem si myslet, že Lukyan je navíc i šílenec, stejně fanatický jako jiní kacíři, jen více komplikovaný. Tady bylo kacířství uvnitř kacířství, ale znal jsem svou povinnost: dojít k pravdě a odkrýt ji.

„Mnoho," přiznal Lukyan s úsměvem. „Divil by ses, otče Damiene, skutečně. Ale jsou věci, které ti nemohu povědět."

„Pověz mi tedy vše, co můžeš."

„S radostí," odpověděl Lukyan Judasson. „My Lháři podobně jako vyznavači jiných náboženství uznáváme určité pravdy, které přijímáme jako věc víry. Víra je vždy potřebná. Jsou věci, které není možné zdůvodnit. Věříme, že stojí za to žít. To je věc víry. Cílem života je sám život, boj se smrtí, postavení se entropii."

„Pokračuj," řekl jsem zaujat proti své vůli.

„Věříme také, že štěstí je něčím dobrým, něčím, co je třeba vyhledávat.“

„Církev nebrání štěstí,“ připomněl jsem suše.

„Pochybuji,“ odpověděl Lukyan. „Ale nebavme se slovními hříčkami. Vezmeme-li stanovisko církve ve věci štěstí, dojdeme k víře v posmrtný život, ve vyšší bytí a komplexní morální kodex.“

„To je pravda.“

„Lháři nevěří v posmrtný život ani v Boha. Vidíme vesmír takový, jaký je, a tyto nahé pravdy jsou kruté. My, kteří věříme v život a ceníme si ho, umřeme. Potom nebude nic, jen věčná pustina, temnota, neexistence. Náš život nemá žádný smysl, cíl ani cenu. Stejně tak jako naše smrt. Když umřeme, vesmír na nás rychle zapomene, a zakrátko bude vše tak, jako bychom vůbec nežili. Náš svět a náš vesmír sdílejí náš osud. Nic netrvá věčně. Nic nezůstane. Nic nemá cenu. Vesmír je pomíjející, odkázaný k záhubě a určitě se o nás nestará.“

Opřel jsem se v křesle a zachvět se, když jsem poslouchal pochmurná Lukyanova slova. Přistihl jsem se, že obracím v prstech svůj krucifix.

„Ponurá filosofie,“ řekl jsem, „a od základu falešná. Kdysi jsem také prožil takovou strašlivou vizi. To se zřejmě stane každému z nás. Ale tak to není, otče. Před takovýmto nihilismem mne chrání má víra. Víra je štítem proti zoufalství.“

„Och, vím o tom, můj příteli, můj Rytíři inkvizice,“ řekl Lukyan. „Těší mne, že jsi tomu tak dobře porozuměl. Jsi už téměř jedním z nás.“

Zamračil jsem se.

„Dotkl ses podstaty problému.“ pokračoval Lukyan, „Pravd, velkých pravd a také několika menších – pro většinu lidí jsou nesnesitelné. Bráníme se před nimi vírou. Tvá víra, má víra, jedno jaká víra. Dokud věříme, věříme opravdově a hluboce, není důležité, jaké lži se chytáme.“ Hrál si s roztřepenými konci své dlouhé, světlé brady. „Jak víš, naši psychologové nám vždycky opakovali, že ti, kteří věří, jsou šťastní. Mohou věřit v Krista nebo Buddhu nebo Eriku Stormjonesovou, v převtělení, nesmrtelnost či osud, v sílu lásky, či platformu politického porozumění, ale to všechno vede k jedinému. Věří, jsou tedy šťastní. Zato ti, kteří poznali pravdu, jsou zoufalí a páchají sebevraždy. Pravda je silná, avšak víra je vetchá, křehká, plná bludů a protivenství, a proto tedy zavrhujeme víru a cítíme tíhu temnoty, která nás obklopuje, a nemůžeme již být šťastní.“

Nejsem hloupý. Pochopil jsem k čemu Lukyan směřuje. „Vy Lháři vymýšlíte víry.“

Usmál se. „Všelijakého druhu, nejen náboženství. Jen si pomysli. Víme, jakým krutým nástrojem je pravda. Krása je nekonečně lepší než pravda. My tvoříme krásu. Víry, politická hnutí, vznešené ideje, kulty lásky a bratrství. Všechno jsou to lži. (Rozšiřujeme nespočet různých lží mezi ostatní.) Upravujeme historii, mytologii, religii, aby byly dokonalejší, pěknější a věrohodnější. Ovšem, naše lži nejsou dokonalé. Pravda je příliš velká. Ale možná, že jednoho dne vymyslíme jednu velikou lež k užitku celého lidstva. Do té doby postačí tisíc malých lží.“

„Myslím, že vy Lháři nebudíte sympatie,“ prohlásil jsem s chladným zdrženlivým hněvem. „Můj celý život je bojem za pravdu.“

Lukyan nasadil shovívavější tvář. „Otče Damiene Har Verisi, Rytíři inkvizice, znám tě příliš dobře. Ty sám jsi Lhářem. Děláš dobrou práci. Cestuješ z planety na planetu a na všech ničíš hloupost, bouře a pochybnosti, podkopávající základy veliké lži, které sloužíš.“

„Jestliže je má lež tak dobrá,“ zeptal jsem se, „proč jsi ji odmítl?“

„Religie musí být přizpůsobena kultuře a struktuře společnosti, musí je umocňovat a ne zeslabovat. Jestliže mezi nimi existuje konflikt, rozpor zájmů, pak je lež zničena a víra upadá. Tvá církev je dobrá pro mnoho světů, otče, ale ne pro Arion. Tady je život příjemný a tvá víra je příliš přísná. Tady milujeme krásu a tvá víra jí přináší velmi málo. Takže jsme ji vylepšili. Zkoumali jsme tuto planetu po dlouhý čas a poznali jsme její psychologický profil. Náboženství sv. Jidáše tady bude kvést. Je dramatické, barvité a pěkné – z estetického

hlediska je nádherné. Je tragédií se šťastným koncem a Arion zbožňuje takové historie. A draci jí dávají cosi navíc. Myslím, že tvá církev by měla najít způsob, který by do náboženství uvedl draky. Jsou to velkolepá stvoření.“

„Mýtická,“ řekl jsem.

„Vždycky ne,“ odpověděl. „Podívej se.“ Usmál se na mne. „Vidíš, zase tě všechno vede k víře. Odkud můžeš vědět, co se stalo před třemi tisíci lety? Ty máš svého Jidáše a já zase svého. Oba máme knihy. Copak ta tvá je určitě pravdivá? Opravdu v to věříš? Byl jsem připuštěn pouze do prvního kruhu Řádu Lhářů, takže neznám všechna naše tajemství, ale vím, že náš řád je velmi starý. Nedivil bych se, kdyby se ukázalo, že evangelia napsali takoví lidé jako já. Možná, že nikdy neexistoval žádný Jidáš nebo Ježíš.“

„Věřím, že tomu tak není,“ řekl jsem.

„V této budově přebývá stovka lidí, kteří upřímně a hluboce věří v svatého Jidáše a cestu kříže a draka,“ prohlásil Lukyan. „Víra je velmi dobrá věc. Zdalipak víš, že ukazatel sebevražd na Arionu se snížil o jednu třetinu od té doby, co vyvstal Řád sv. Jidáše?“

Pamatuji si, že jsem se pomalu zvedl z křesla. „Jsi stejný fanatik jako všichni kacíři, které znám, Lukyane Judassone,“ prohlásil jsem. „Lituji tě, protože jsi ztratil víru.“

Lukyan rovněž vstal. „Měl bys litovat sebe, Damiene Har Verisi,“ řekl. „Já jsem nalezl novou víru, nový cíl a jsem šťastný člověk. Ty, můj drahý příteli, jsi utrápený a hodný lítosti.“

„*To je lež!*“ Obávám se, že jsem vykřikl.

„Pojď za mnou,“ řekl Lukyan. Dotkl se desky ve stěně a velký obraz Jidáše plačícího nad svými draky se posunul a odkryl schody vedoucí dolů, pod zem. „Následuj mě,“ řekl.

Ve sklepě byla velká skleněná nádrž, naplněná světlezelenou tekutinou a v ní plaval jakýsi tvor, tvor velmi připomínající embryo, zároveň starý a nedorostlý, nahý, s obrovskou hlavou a drobným nevyvinutým tělem. Od jeho rukou, nohou a genitálií vedly trubičky spojující ho se zařízením, které ho udržovalo při životě.

Když Lukyan zapnul světlo, tvor otevřel oči. Byly velké a temné a dívaly se mi přímo do duše.

„To je můj kolega,“ oznámil Lukyan, poklepávaje na bok nádrže. „Jon Azure Cross. Lhář čtvrtého kruhu.“

„A telepat,“ dodal jsem se znechucující jistotou. Na jiných planetách jsem proti telepatům prováděl pogromy, hlavně proti dětem. Církev učí, že psionické síly jsou Satanovými pastmi. Bible se o nich nezmiňuje. Vždycky jsem kvůli tomuto zabíjení cítil výčitky svědomí.

„Jakmile jsi vešel na pozemek usedlosti, Jon tě přečetl a upozornil mě,“ pokračoval Lukyan. „Jen několik z nás ví, že tu je. Pomáhá nám hlavně účinně klamat. Ví, kdy je víra opravdová, a kdy předstíraná. V mé lebce je vstup a Jon se mnou může mluvit po celou dobu. To on mě naverboval do řad Lhářů. Věděl, že má víra je falešná. Vycítil hloubku mého zoufalství.“

V té chvíli tvor v nádrži promluvil a jeho kovový hlas se ozýval z reproduktoru v základu stroje, který ho živil. „*A cítím i tvé, Damiene Har Verisi, falešný kněze. Položil jsi příliš mnoho otázek, inkvizitore. Tvá duše je nemocná a vysílená, ztratil jsi víru. Přidej se k nám, Damiene. Jsi Lhářem už velmi, velmi dlouho!*“

Na chvíli jsem váhal, pohroužen hluboko do sebe, uvažoval jsem, v co vlastně věřím. Hledal jsem svou víru – oheň, který mne kdysi oživoval, jistoty, které jsem čerpal z učení církve, přítomnosti Krista ve mně. Nenašel jsem nic, nic. Uvnitř jsem byl pustý, vyprahlý, plný pochybností a utrpení. Ale když jsem měl Jonovi Azure Crossovi a usmívajícímu se Lukyanu Judassonovi odpovědět, nalezl jsem něco, v co jsem věřil a vždy budu věřit.

Pravdu.

Věřil jsem v pravdu, i když mne zranila.

„*Je pro nás ztracen*," řekl telepat s ironickým jménem Cross[*)].

Lukyanův úsměv zmizel. „Och, opravdu? Doufal jsem, že se staneš jedním z nás, Damiene. Vypadal jsi připravený."

Náhle jsem se začal bát a chtěl jsem vyběhnout po schodech k sestře Juditě. Lukyan mi toho řekl velmi mnoho a já jsem odmítl jejich nabídku.

Telepat vycítil můj strach. „*Nemůžeš nám uškodit, Damiene*," prohlásil. „*Jdi v pokoji. Lukyan ti nic neřekl.*"

Lukyan byl zamračený. „Řekl jsem mu velmi mnoho," namítl.

„*Ano. Ale copak on uvěří slovům takového Láře, jako jsi ty?*" Malá znetvořená tvorova ústa se roztáhla v úsměvu a velké oči se zavřely, Lukyan Judasson vzdychl a doprovodil mne nahoru po schodech.

Teprve po několika letech jsem pochopil, že to Jon Azure Cross lhal a že obětí jeho lží byl Lukyan. Mohl jsem jim uškodit. A udělal jsem to.

Bylo to celkem jednoduché. Biskup měl přátele v úřadě a v centru. Díky úplatkům ve správných rukou jsem i já získal přátele. Potom jsem odhalil existenci Crosse ve sklepě a obvinil jsem ho, že užíval svých psionických sil k manipulaci s myslemi Lukyanových následovníků. Mí přátelé toto obvinění přiznali. Gardisté zorganizovali razii, vsadili telepata Crosse do vězení a později postavili před soud.

Byl samozřejmě nevinný. Má obvinění byla bezvýznamná, lidský telepat dovede číst myšlenky na krátkou vzdálenost, ale nic víc. Telepaté jsou však vzácní a vzbuzují strach a Cross byl natolik odpudivý, že bylo lehké z něj udělat oběť předsudků. Nakonec byl osvobozen, odjel z Ammadonu a snad opustil i planetu, vydávaje se do neznáma.

Ve skutečnosti mi nešlo o to, abych ho odsoudil. Stačilo pouhé obvinění. Lež, kterou vybudoval ve spojení s Lukyanem, se začala hroutit. Je těžké víru získat, ale lehké ji ztratit. Sebemenší pochybnost může otřást základy i toho nejsilnějšího přesvědčení.

Biskup a já jsme pracovali společně, rozsévali jsme zrno pochybností. Nebylo to tak jednoduché, jak jsem si myslel. Lháři vykonali dobrou práci. Ammadon, podobně jako většina civilizovaných měst, měl obrovskou zásobu znalostí, počítačový systém, který spojoval školy, knihovny a university a umožňoval každému přístup ke všem informacím.

Když jsem však začal revizi, odkryl jsem brzy, že historie Říma i Babylónu byla lstivě překroucena. Nalezl jsem tři zmínky týkající se Jidáše Iškariotského – jedna mluvila o zrádci, druhá o svatém a třetí o králi – dobyvateli Babylónu. Jeho jméno bylo rovněž uvedeno v souvislosti s Visutými zahradami a byl tam také článek o „takzvaném" Jidášově Kodexu.

Podle údajů Ammadonské knihovny byli na Staré Zemi vyhubeni draci zhruba v době Kristově.

Postupně jsme odstranili všechny tyto lži, vymazali jsme je z pamětí počítačů, ačkoliv jsme museli povolat vědecké autority z půltuctů nekřesťanských planet, než knihovníci a vědci uvěřili, že to není pouze otázka religijních pohledů. Řád svatého Jidáše byl odhalen a začal upadat. Lukyan Judasson zchudl a zhubnul, a ačkoliv se vztekal, musel zavřít polovinu svých kostelů.

Kacířství samozřejmě nikdy úplně nezemře. Vždycky se najdou takoví, kteří tomu neuvěří. A tak je tedy až do dnešního dne *Cesta kříže a draka* na Arionu, v porcelánovém městě Ammadonu, uprostřed šumících větrošeptů čtena.

Po roce jsem se vrátil na Vess na palubě *Pravdy Kristovy* vedené Arlou-k-Bau a arcibiskup Torgathon mi udělil volno, o něž jsem žádal dříve, než jsem byl vyslán bojovat s dalším kacířstvím. Takže jsem zvítězil. Církev zůstala nezměněná a moc Řádu sv. Jidáše Iškariotského byla zničena. Telepat Jon Azure Cross neměl pravdu, myslím si to stále. Naneštěstí nedocenil sílu Inkvizice.

Později jsem si však připomněl jeho slova.

[*)] *Cross = Kříž (pozn. překl.)*

Nemůžeš nám uškodit, Damiene.

Nám?

Řádu svatého Jidáše? Nebo Lhářům?

Lhal s rozmyslem. Věděl, že zaútočím a zničím cestu kříže a draka, věděl, že Lháře nemohu ohrozit a že se o nich neodvážím mluvit. Kdo by mi uvěřil? Proč by mi měl věřit? Velká mezihvězdná konspirace, sahající až k počátkům historie? Vypadalo to jako paranoia a já jsem neměl žádné důkazy.

Telepat lhal v Lukyanův prospěch, a proto mi Lukyan dovolil odejít. Nyní jsem si tím jist. Cross hodně riskoval, když se mne snažil získat. Prohrál a jeho úmyslem bylo obětovat Lukyana Judassona a jeho lež, pěšce v nějaké větší hře.

Odjel jsem tedy, a nesl si v duši vědomí, že nemám žádnou víru kromě slepé víry v pravdu – tu pravdu, kterou jsem už ve své církvi nemohl nalézt.

Ujistil jsem se o tom během mé roční dovolené, kterou jsem strávil na Vessu, na Cathadayi a Cellii, zabývaje se četbou a studiem. Nakonec jsem se znovu ocitl v audienčním sále arcibiskupa a stál ve svých nejhorších botách před Torgathonem, Devátým Klariis Tun. „Můj pane," řekl jsem mu, „nemohu přijmout další úkoly. Žádám o uvolnění z aktivní služby."

„Z jakého důvodu?" zahřměl Torgathon, rozstřikuje vodu.

„Ztratil jsem víru," odpověděl jsem prostě.

Po dlouhý čas si mne prohlížel, mžouraje bezřasýma očima. Konečně řekl: „Tvá víra je věcí mezi tebou a tvým zpovědníkem. Mne zajímají pouze tvé výsledky. Děláš dobrou práci, Damiene. Nemůžeš být uvolněn a nepřijmu tvou rezignaci."

Pravda nás osvobodí.

Ale pravda je chladná, pustá a strašná, a lži bývají pěkné a posilující.

V minulém roce mi církev konečně přidělila novou, lepší loď. Nazval jsem ji *Drak.*

Přeložil *Petr Toman*